

SARDAR PATEL UNIVERSITY
M.COM. (First Semester) Examination (CBCS)
MANAGEMENT CONTROL SYSTEM – PB01ECOM01

Time: 10:00 am to 01:00 pm

Date: 28-10-2016

Total Marks: 70

Note: Figures to the right indicates full marks of the questions.

SECTION - I

- Q.1 (a) Clarify the concept of MCS and state the distinguish between strategic planning and task control. (6)
- Q.1 (b) A department of PRUTHVA Co. Ltd. attains sales of Rs. 6, 00,000 at 80% of its normal capacity. Its expenses are given below: (12)

Particulars	(Rs.)
Administration Costs:	
Office salaries	90,000
General expenses	2% of sales
Depreciation	7500
Rent and rates	8750
Selling Costs:	
Salaries	8% of sales
Travelling expenses	2% of sales
Sales (office)	1% of sales
General expenses	1% of sales
Distribution Costs:	
Wages	15000
Rent	1% of sales
Other expenses	4% of sales

Draw up flexible budget, operating at 90%, 100%, and 110% of normal capacity.

OR

- Q.1 (a) The workers in departments A, B and C worked 5000, 4400 and 7200 hours respectively in March, 2016. (6)

The anticipated working hours were in departments A: 4900, B: 4450 and C: 7340 respectively. The additional hours in department A were the result of overtime. The hours lost were:

No.	Causes	Departments		
		A	B	C
		(Hrs.)	(Hrs.)	(Hrs.)
1.	Tea breaks	40	45	55
2.	Sickness	-	50	140
3.	Machine breakdown	-	35	945
4.	Shortage of material	205	205	05
5.	Late arrival of workers	100	-	35
6.	Excess setting – up time	105	05	410
7.	Rectification of the faulty work	-	30	405
8.	Power cut	05	05	05

Prepare a suitable report to the production director for the month showing the anticipated actual and productive hours.

Q.1 (b) What is reporting? Discuss the requisites of good reporting. (12)

Q.2 State the features of computer and explain the various methods of data processing. (17)

OR

Q.2 Distinguish between fraud and error and discuss the role of computer in accounting in information age. (17)

SECTION - II

Q.3 What is Performance Appraisal? Discuss its techniques in detail. (18)

OR

Q.3 Define Responsibility Accounting and explain its various responsibility centers with illustrations. (18)

Q.4 What is Management Audit? Discuss its significance and scope in detail. (17)

OR

Q.4 State the objectives of management audit and discuss its problems and aspects in detail. (17)

SARDAR PATEL UNIVERSITY
M.COM. (First Semester) Examination (CBCS)
MANAGEMENT CONTROL SYSTEM – PB01ECOM01

Date: 28-10-2016

Time: 10:30 am to 01:30 pm
 Total Marks: 70

Note: Figures to the right indicates full marks of the questions.

વિભાગ - ૧

- પ્ર.૧ (અ) MCS નો અર્થ સ્પષ્ટ કરી વ્યૂહાત્મક આયોજન અને કાર્ય અંકુશ વચ્ચેનો તફાવત જણાવો. (૬)
- પ્ર.૧ (બ) પૃથ્વા કંપની લિ. નો એક વિભાગ તેની સામાન્ય ક્ષમતાના ૮૦% ની કાર્યક્ષમતાએ રૂા. ૬,૦૦,૦૦૦ નું (૧૨) વેચાણ કરે છે. તેના ખર્ચાઓ નીચે મુજબ છે.

વિગત	રકમ રૂા.
વહીવટી ખર્ચા:	
કાર્યાલય પગાર	૮૦,૦૦૦
સામાન્ય ખર્ચ	વેચાણના ૨%
ઘસારો	૭,૫૦૦
ભાડું અને દર	૮,૭૫૦
વેચાણ ખર્ચ:	
પગાર	વેચાણના ૮ %
પ્રવાસ ખર્ચ	વેચાણના ૨ %
વેચાણ (કાર્યાલય)	વેચાણના ૧ %
સામાન્ય ખર્ચ	વેચાણના ૧ %
વિતરણ ખર્ચા:	
પગાર	૧૫,૦૦૦
ભાડું	વેચાણના ૧%
અન્ય ખર્ચા	વેચાણના ૪%

સામાન્ય ક્ષમતાના ૮૦%, ૧૦૦% અને ૧૧૦% ની કાર્ય સપાટીએ પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો.

અથવા

- પ્ર.૧ (અ) માર્ચ ૨૦૧૬માં કામદારોએ વિભાગો 'અ', 'બ', અને 'ક' માં ક્રમશઃ ૫૦૦૦, ૪૪૦૦ અને ૭૨૦૦ (૬) કલાકો કામ કરેલ છે.

અંદાજિત કાર્યના કલાકો, વિભાગ પ્રમાણે અ: ૪૮૦૦, બ: ૪૪૫૦ અને ક: ૭૩૪૦ ક્રમશઃ નક્કી કરેલ છે. 'અ' વિભાગના વધારાના કલાકો તેના ઓવર ટાઇમનું પરીણામ છે.

નં.	કારણો	વિભાગો		
		અ	બ	ક
		કલાકો	કલાકો	કલાકો
૧.	ચા- વિરામ	૪૦	૪૫	૫૫
૨.	માંદગી	-	૫૦	૧૪૦
૩.	બંધ પડેલ યંત્ર	-	૩૫	૮૪૫
૪.	માલ સામગ્રીની અછત	૨૦૫	૨૦૫	૦૫
૫.	મોડા પડેલ કર્મચારી	૧૦૦	-	૩૫
૬.	નિર્ધારિત સમયનો વધારો	૧૦૫	૦૫	૪૧૦
૭.	ખામીયુક્ત કામની સુધારણા	-	૩૦	૪૦૫
૮.	વિધુત કાપ	૦૫	૦૫	૦૫

દર્શાવેલ મહીના માટેનો અંદાજિત, ચોક્કસ અને ઉત્પાદક કલાકોનો યોગ્ય અહેવાલ પ્રોડક્શન ડાયરેક્ટર માટે તૈયાર કરો.

- પ્ર.૧ (બ) અહેવાલ એટલે શું ? સારા અહેવાલની જરૂરીયાતોની ચર્ચા કરો. (૧૨)
- પ્ર.૨ કોમ્પ્યુટરની ખાસિયતો જણાવો અને ડેટા પ્રોસેસીંગની વિવિધ પદ્ધતીઓ સમજાવો. (૧૭)

અથવા

- પ્ર.૨ છેતરપીંડી અને ભૂલ વચ્ચેનો તફાવત આપો અને માહિતીના યુગનાં હિસાબમાં કોમ્પ્યુટરનો ફાળો શું છે તેની ચર્ચા કરો. (૧૭)

વિભાગ - ૨

- પ્ર.૩ કામગીરી મૂલ્યાંકન એટલે શું ? કામગીરી મૂલ્યાંકનની પદ્ધતિઓની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. (૧૮)

અથવા

- પ્ર.૩ જવાબદારીલક્ષી હિસાબી પદ્ધતિ વ્યાખ્યાયિત કરો ? અને તેનાં જુદા જુદા જવાબદારીલક્ષી કેન્દ્રો ઉદાહરણ સહીત સમજાવો. (૧૮)
- પ્ર.૪ સંચાલકીય ઓડીટ એટલે શું ? તેના મહત્વ અને કાર્યક્ષેત્રની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. (૧૭)

અથવા

- પ્ર.૪ સંચાલકીય ઓડીટના હેતુઓ જણાવી તેના પ્રશ્નો અને પાસાઓની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. (૧૭)